1855. TWEE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 84.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2,00.

ZATURDAG 20 OCTOBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen, op Dingsdag den 23 October 1855, des avonds te 6 uur.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

19 OCT.

Hoewel er geen bepaalde vredes-voorstellen zijn gedaan, zoo leeft een groot gedeelte der diplomatieke wereld toch onder den indruk van eene op handen zijnde ernstige poging tot verzoening tusschen de oorlogvoerende Mogendheden. Elke partij zegt in stilte: „ik wil", maar allen verklaren openlijk: „wij kunnen niet." Die nu iets vindt (en er zijn immers zooveel knappe vindingrijke koppen in de wereld!) welk de wil tot de daad kan brengen, zonder dat de eer ...dt, is vrede-hersteller.

De legers der beide partijen manoeuvreren in de Krim regts en links, tot de tijd er is en de plaats, om de wederzijdsche krachten te meten. Men zegt, dat ze evenzeer zoeken naar een beslissend treffen, en is dat waarheid, dan zal beide wel te vinden zijn.

Daar onze lezers gewis nog wel het een en ander uit Sebastopol willen weten, geven wij hun hier een brief uit de vesting geschreven, en gedagteekend 23 September.

Hij luidt aldus:

„Ik heb u in mijne laatste brieven gemeld, dat men mijnen had aangelegd, om het arsenaal en een groot gedeelte van Sebastopol te laten springen; alles was gereed en men wachtte slechts op het sein tot dat vernielingswerk, toen eene telegrafische dépêche het bevel bragt, dat te schorsen tot de telegraaf zou melden, dat het voltooid moest worden. Men meent, dat het daartoe altijd vroeg genoeg zal zijn, en de gebouwen, die men wilde vernielen, tot nader order de geallieerde legers van dienst kunnen zijn.

„De stad biedt nog steeds een beangstigend tooneel van eenzaamheid en verwoesting aan. Het vuur tusschen het Zuiden en Noorden is niet zeer levendig, en men berekent, dat de Russen ongeveer honderd schoten in de 24 uren lossen, maar zij doen ons niet veel kwaad, want in de stad zijn slechts de dienstdoende artilleristen en de wachtpiketten. Een noodlottig toeval heeft trouwens onze touristen den lust benomen tot het maken van uitstapjes in de stad. Een Engelsch soldaat trad op eene helsche machine, die ontplofte en zestig man gedood of gewond heeft. Dit heeft aanleiding gegeven tot nieuwe nasporingen, en overal doorgraaft men den grond, om al die machines te vinden.

„Drijvende batterijen en bombardeergaljooten worden in gereedheid gebragt, om het fort Constantijn aan te tasten.

„Ik heb u gesproken van den buit, dien men in de stad zelve verzameld had; ik heb de lijst van hetgeen de Engelschen in de Karabelnaia gevonden hebben, nl. 179 kanonnen in positie op het groot Redan en 146 in reserve, 213 in positie op Malakoff en het klein Redan en 139 in reserve, in de binnenbatterij 64 en in het arsenaal 1481, dus over het geheel 2222 stukken geschut, benevens 330.000 getelde bommen en kogels, terwijl de niet getelde op 60.000 geschat worden.

„Men schat de machines op eene waarde van 40,000 pond sterling, de kettingen, ankers en ander scheepstuig op 20.000 pond st., het oud ijzer op 12.000 pd. st. Bovendien heeft men gevonden 3000 tonnen goede kolen, 280 ton goede levensmiddelen of 3 millioen en eenige duizende rantsoenen. Van de oude kleederen, helmen, sabels, geweren en andere voorwerpen, die niettemin nog eene goede som zullen opleveren, spreek ik niet.

„Laat ons nu Sebastopol verlaten en onze dappere geallieerde legers bezoeken. Zij zijn in de vallei van Baidar, waar zij met ongeduld het bevel wachten om op te rukken.

„De Russen vuren 's nachts vrij hevig uit de batterijen Bilboquet en Gringolet, tegenover de Tschernaia, sedert gisteren schieten zij van Inkermann op de Fransche troepen, en men berekent, dat zij twee schoten per minuut doen. Op alle andere punten is het vuur vrij zwak.

„Men berigt, dat het gros van het Russische leger zich achter Mackenzie teruggetrokken heeft; men spreekt ook van eene zeer stoute beweging der divisie d'Autemarre, die langs zeer moeijelijke omwegen om den vijand heen getrokken zou zijn.

„Wij hebben in den jongsten tijd veel regen gehad, maar het weder is nu zeer schoon en aangenaam.

„Bij de tenten der Engelsche garde is een nieuw dorp opgerigt, waar men bier, wijn, likeuren, vleesch, brood, enz. verkoopt, en dit dorp, dat de Engelsche troepen zeer genegen zijn, ontwikkelt zich zoo zeer, dat men er reeds een gevaarlijke concurrent van Kamiesch en Balaklava in ziet.

„Voortaan zal elken zaturdag eene stoomboot met gewonde soldaten naar Engeland vertrekken en versche troepen terug brengen. Zes groote schepen zullen daarenboven binnen kort 18000 man nieuwe troepen van Gibraltar, Maltha en Corfu halen, die daar door de militie zullen vervangen worden.

„Den 18 dezer heeft men te Parijs ontvangen het rapport van Maarschalk Pelissier, over het bij Eupatoria voorgevallen gevecht, tusschen de kavallerie van generaal d'Allonville en de Russische kavallerie, die veel sterker was. Dit treffen, schrijft men uit Parijs, kan niet beschouwd worden als eene bloote verkenning, het heeft geheel het karakter van een degelijk gevecht, en heeft het door de geallieerden bezette grondgebied vergroot. Men kan nu gemakkelijk zien van hoeveel gewigt de operatien aan dien kant zullen worden. Het legercorps van Eupatoria bestond, behalve de kavallerie, die generaal d'Allonville met zich genomen had, slechts uit 25 a 30000 man Turken en Egyptenaren.

„Maarschalk Pelissier heeft het van Kamiesch aanzienlijke versterkingen toegezonden, bestaande uit eenige nieuwe escadrons en een Engelsch-Fransch infanterie-korps.

„Wat men in de hooge kringen van de plannen en manoeuvres van Maarschalk Pelissier weet, wordt streng geheim gehouden, zelfs de generaals, die de voornaamste bezigheden aan het ministerie van oorlog besturen, weten er niets van. De morele en phijsicke staat der geallieerde legers is beter dan ooit.

„De leemten, gedurende het beleg dagelijks in de verschillende korpsen ontstaan, en nog aanmerkelijk vermeerderd door den storm op 8 Sept. zijn reeds ruimschoots door nieuwe troepen aangevuld."

Volgens de jongste tijdingen uit Azie en wel over St. Petersburg, blijkt het, dat Muravief op 2den jl. inderdaad een aanval op Kars ondernam, en tevens, dat die niet gelukte. De Russische dépêche zegt, dat hij zonder succes bleef, doch wij blijven er bij, dat het woordje mislukt wel juist zal zijn. Er werden verscheidene chefs gedood — zegt dat Russisch berigt — en dit verraadt een hevig gevecht.

Het beleg is echter niet opgebroken.

De vloot der geallieerden, die Odessa opzocht en voor die stad ankerde, zette op 14 jl. koers naar eene kleine sterkte, Kinburn geheeten, deed aldaar eenige troepen aan land gaan en bombardeerde het plaatsje met 6 stoomschepen. Prins Gortschakoff meldt, dat het vuur der sterkte dat des vijands met succes beantwoordde, zoodat er reeds eene stoomboot beschadigd hare plaats verliet.

Odessa zal worden gespaard, zegt men.

Dat de Russen dit hebben verzocht, gelooven wij niet — de geallieerden zelve zullen — en 't strekt hun tot eer — het niet oirbaar hebben geacht, om het vernielings-spel toe te passen op Europa's korenschuur.

De geallieerden bezetten steeds de hoogten van Baidar met een leger, naar men zegt 35000 man sterk.

In Frankrijk en Engeland blijft de pers steeds oorlogzuchtig, hoewel de opinie wel tot vrede helt. Geen wonder! Oorlog te voeren tegen den vreemde, terwijl men zelf de handen vol heeft om te strijden tegen een geduchten vijand — den honger!

Dat Rusland het zwaard wel wil opsteken, wordt aldaar gereedelijk geloofd: Een der voornaamste staatkundigen te St. Petersburg zou hebben gezegd: wij zijn op de puinhoopen van Malakoff *stom*, maar niet *doof*.

Die 't gelooven wil — doe het!

Pruissen *moet* in de schatting van het politiseerend publiek vredemaker zijn. Mogt het waar wezen! Maar die er het meest van weten, zeggen, dat Pruissen vrede *wenscht* maar nog geen *vredemaker* was.

Oostenrijk heeft een concordaat met den Paus gesloten, en dezen daardoor naast zich op den troon gezet. Wij zullen zien, hoe lang die buurschap wèl blijft.

In Spanje altijd onrust, omhoog en omlaag. De redder uit den nood laat zich steeds wachten. Zoo is het ook in Italie. Er kan veel, zeer veel gebeuren, maar 't is eene kwestie van *tijd*. Zoo kan het niet blijven. 't Is alleen de vraag *hoe lang* kan het zoo blijven.

De koning van Napels geeft steeds de hand tot verzoening, maar niet hartelijk. Soms trekt hij dien weer ten halve in, 't zal te bezien staan, wat hij doen zal, als een Engelsch eskader verschijnt, het woord voert, na dèn mondelingen eisch van den Engelschen gezant.

Griekenland is thans een politiek doolhof, waarin de verstandigste Grieken zelve den weg niet kunnen vinden. Het Westersch genie zal wel te hulp komen en Koning Otto doet in 't laatst wat hij moet: luisteren en gehoorzamen. Zoo is het ook te Constantinopel. De Sultan en koning Otto worden nooit genoemd en gekend dan in hof en kabinets-intrigues.

Ook het wedervaren van een Fransch krijgsman in de Krim, een zeer belangrijk verhaal tot regte waardeering van het wisselvallige en gevaarlijke krijgsmansleven aldaar, vinde hier eene plaats. Bij de onbestemdheid der tegenwoordige berigten zal het gewis met genoegen worden gelezen.'

„De heer Legrand, officier bij de jagers van Algerie, die den 7e Junij bij de inname van den Groenen Heuvel was gevangen genomen en onlangs te Odessa uitgewisseld is, heeft zijne familie het verhaal zijner gevangenneming gezonden, waaraan wij het volgende ontleenen:

„ . . Ik lag gewond in de gracht, de eerste Russische soldaat die mij naderde, hielp mij opstaan en eigende zich mijn horologieketting toe. Daarop kwam nog een andere Rus, die mij gelastte voor hem uit te gaan.

„Aan het einde der gracht liet men mij door een schietgat in Malakoff kruipen. Dit was niet zeer gemakkelijk, maar de Russen hielpen mij met kolfslagen. Ik kwam in een onderaardsch gewelf, waar de gekwetsten de eerste hulp ontvingen. Een half uur later kregen wij bevel Malakoff te verlaten en werden wij door eene voorstad in een huis gebragt, waar stafofficieren ons rangschikten.

„Ik bemerkte aldaar een Russisch officier, dien ik den 24ste Maart, bij gelegenheid eener wapenschouwing ontmoet had, ik herinnerde hem zulks. Dadelijk reikte hij mij de hand, nam mij met zich naar huis en bood mij onmiddelijk een kop thee aan. D s avonds kwamen verscheidene officieren, die zeer innemend waren. Ten tien uur werd het avondmaal opgedragen en noodigden die heeren mij uit er deel aan te nemen. Dit was mij echter onmogelijk: ik was ziek; mijne wonden hadden koorts doen ontstaan. Men liet mij een bed op de canapé maken en daar bragt ik den nacht door. Een jong Russisch huzaren-kapitein wilde volstrekt mijne wond uitwasschen. Hij ging eene flesch Bullij-azijn halen en deed het met veel hartelijkheid.

„Toen ik den volgenden morgen ontwaakte bood men mij een kop koffij aan. Daarna bragt men mij naar den staf en van daar naar het fort St. Nicolaas, waar ik drie dagen bleef met twee andere fransche officieren, een van welke aan de cholera overleden is.

Den 10den verliet ik het fort; men voerde mij over de haven naar het Noorderkamp, van waar ik den volgenden dag ten 1 ure vertrok. Ik reisde door eene overschoone landstreek. Voor ik te Bakschi Seraï kwam zag ik een vrij groot dorp, dat geheel in een hospitaal veranderd was. Ten 4 ure kwamen wij te Bakschi Seraï en gingen in het huis van een officier. Toen de hoofdkommandant van mijne aankomst verwittigd was, zond hij een ordonnans-officier om mij op de thee te inviteren.

„Te Bakschi Seraï heb ik het paleis der beide Khans bezocht, waarin nog vele prachtige en goed geconserveerde zaken zijn. Het binnenste van het paleis bevat niet minder dan 15 fonteinen, met zeer goed water.

„Den volgenden dag werd ik naar Simferopol gezonden. De gouverneur ontving mij uitmuntend goed. Men bragt mij in een groot burgerhuis waar een fransch officier was. Ik bleef 5 dagen te Simferopol.

„Den 17e ontving ik bevel mij gereed te houden om te vertrekken, hetgeen des avonds geschiedde, in gezelschap van een ander Fransch officier en een tolk. Wij hadden voor onze reis een soort van kar met vier wielen en getrokken door drie paarden. Dit is de post des lands. Elke 4 of 5 mijlen verwisselde men van paarden. Den volgenden morgen ten tien ure kwamen wij te Perekop.

„Deze plaats levert niets merkwaardigs op. Wij bleven er slechts een dag. Den volgenden morgen hielden wij te Aleski stil. Daar begint het land vruchtbaar te worden en biedt het gezigt meer verscheidenheid aan. Aleski ligt aan de Dnieper, de inwoners houden zich algemeen met de vischvangst bezig. Men zou die kleine stad de Kreeftenstad kunnen noemen; zij zijn er in overvloed en ik heb honderd voor 2 *sous* gekocht.

„Wij staken den Dnieper over en landden te Cherson, eene vrij schoone stad.

„Van Cherson ging ik naar Nicolaïeff, eene groote maar nog jeugdige stad. De huizen zijn zeer regelmatig gebouwd, maar hebben slechts eene verdieping. Ik werd den gouverneur voorgesteld, die mij beval onmiddelijk te vertrekken, om dat Nicolaieff een zeer gewigtig punt is ter provianderingvan het leger en de Russen niet gaarne hunne sterkte laten zien.

„Op mijne reis door de Krim had ik een Russisch officier ontmoet, die mij verzocht had zijn schoonvader en zijne vrouw te gaan bezoeken. Ondanks de bevelen van den gouverneur liet ik mij voor die familie brengen. Het was een russisch generaal (generaal Anastatieff). Hij stelde mij aan zijne dochter voor, en ik bragt den dag in dat huis door, alwaar men mij als een vriend des huizes behandelde. Ik verzocht de dame mij wel te willen toestaan haar dochtertje, een lief vierjarig kind, iets tot aandenken te geven. Ik gaf het meisje een gouden vijffranksstuk, dat ik nog bij mij had en waarmede zij zich zeer verblijdde.

„Des avonds toonde de generaal mij zijne vertrekken. Ik kwam in eene kamer die hij in eene werkplaats herschapen had. Hij schepte vermaak in het draaijen van voorwerpen uit Russisch hout. Zijne dochter gaf mij een fraai doosje ten geschenke, zeggende: „Mijnheer, wees zoo goed dit als aandenken aan te nemen; het is het werk mijns vaders. Zoo het u uwe gevangenschap herinnert, zal het u ten minste aan ons doen denken. Toen ik vertrok verzocht de generaal mij hem mijn naam te laten en omhelsde mij alsof ik zijn zoon geweest ware.

„Na een nacht reizen bereikte ik Odessa, de plaats onzer bestemming, waar men ons een gemeubileerd huis ter verblijf aanwees. Ik woonde daar tot 9 Aug. Mijn verblijf te Odessa was zeer aangenaam. Ik had 3 francs per dag en de vrijheid. Er is eene Fransche volkplanting. Allen hebben ons uitmuntend ontvangen.

„Ons aantal bedroeg 22 en wij verbeidden met ongeduld den tijd onzer uitwisseling. Toen men ons den 9e Augustus meldde, dat wij uitgewisseld waren, twijfelden wij er nog aan. De Fransche kolonie vergezelde ons tot de haven. Verscheidenen weenden toen zij afscheid van ons namen.

„Den 12 Aug. stapten wij aan land, en wij hebben geen tijd verloren, want den 16de vochten wij bij de Tschernaia en den 8 Sept. waren wij bij de inneming van Sebastopol."

20 OCT.

Hoewel het gerucht van een opstand in Sicilie niet wordt bevestigd, heerscht daar evenwel zeer veel ontevredenheid en onrust. De gisting zal zeker nog niet minder worden, wanneer een Engelsch eskader, dat men zegt naar Napels op weg te zijn, daar verschijnt, om Koning Ferdinand tot reden te brengen.

Een nieuw Ministerie is te Athene opgetreden, tot groot ongenoegen van de Westersche Mogendheden, doch tot groote voldoening van het volk. Het naamfeest des Konings is met veel luister gevierd. Den 10den hebben te Athene oproerige manifestatiën plaats gehad, die de vriendschap tusschen Koning Otto en het Westen niet zullen versterken. Het volk riep: *leve de Koning! leve de Koningin!* dat kon er nog door; maar het riep ook: *leve de Keizer van Rusland!* en hierover hebben zich de Fransche en Engelsche gezanten uitermate geërgerd, bijzonder daar de regering geene poging heeft gedaan, om de beweging te onderdrukken.

Uit de Krim geen nieuws; de geallieerden trachten de Russen tusschen twee vuren te brengen, om hen te noodzaken hunne stellingen te verlaten; de Russen hebben echter zulke sterke positien, dat zij daaruit moeijelijk verdreven kunnen worden; de Franschen rukken echter van Eupatoria en van het zuiden op; volgens de laatste berigten, waren de Fransche voorposten slechts 5 mijlen van Baktschiserai; alle dagen werd een hoofd-treffen te gemoet gezien.

In een krijgsraad der Russen, waaraan ook Keizer Alexander zou hebben deelgenomen, moet, zegt men, besloten zijn, om de Krim tot het laatste te verdedigen.

De admiraal Bruat deelt in eene dépêche, gedagteekend 2 dezer, eenige bijzonderheden mede betreffende de expeditie van Kertsch naar Kamar en Fanagoria, die geheel en al geslaagd is. De daardoor verkregen resultaten zijn belangrijk, daar men den vijand de basis van zijne operatien voor een winterveldtogt ontnomen heeft. De vernieling van beide plaatsen, die groote gebouwen bevatten, welke tot kazer-

zen en hospitalen kunnen dienen, zou den 3den dezer afgeloopen zijn.

De Polen in Algerie hebben mededeeling ontvangen, dat zij vrijen overtogt en verblijfkosten konden bekomen, wanneer zij zich bij de Ottomanische kozakken wilden laten inlijven. De *Ackbar* voegt er bij, dat zij de kern zullen vormen van een Poolsch legioen en tot bevrijding van hun vaderland zullen bijdragen.

De dagbladen deelen thans den tekst mede van het concordaat, tusschen Oostenrijk en Rome gesloten. Groote concessien zijn daarbij aan Rome gedaan; het is wezenlijk niet te verwonderen, dat Frans Jozeff de meest gehoorzame en meest geliefde zoon der kerk is, daar hij een gedeelte zijner magt aan bisschoppen en priesters heeft overgedragen; wij voorzien, dat hij spoedig berouw zal hebben; voorshands heeft de Paus, als blijk zijner vaderlijke genegenheid, de Oostenrijksche Ministers met ridderordes begiftigd. Zouden ze verdiend zijn in dienst van Rome of van Oostenrijk?

Wij laten hier een uittreksel uit het concordaat volgen; onze lezers kunnen dan oordeelen, welk eene magt de geestelijkheid in Oostenrijk heeft gekregen.

„In al de deelen des lands, in welke de R. K. godsdienst heerscht, zal zij met hare gezamenlijke regten en voorregten, haar door de heilige kanons verzekerd, in stand worden gehouden. Het *placetum regium* wordt opgeheven. Het verkeer der bisschoppen met den H. stoel, in geestelijke aangelegenheden, van de geestelijkheid met de bevolking, betreffende geestelijke zaken, wordt vrij verklaard. De bisschoppen hebben de vrije benoeming hunner vikarissen en raden, het verlof en de weigering der wijding; de verordening der openbare gebeden; het bijeenroepen der synoden, het regt om gevaarlijke boeken te verbieden. Aan de bisschoppen is, in alle openbare en bijzondere instellingen, de geestelijke opvoeding der jeugd toevertrouwd, en het onderrigt in de K. lagere scholen wordt aan eenen inspekteur van hunnentwege onderworpen. Kerkelijke aangelegenheden worden, naar de voorschriften van het koncilie van Trente, door kerkelijke regters beslist. Alleen betreffende echtverbindtenissen wordt de kennisneming van de werking der kerkelijke beslissing op dezelve aan den wereldlijken regter opgedragen. Kerkelijke misdrijven van geestelijken worden door de bisschoppen gestraft. Alleen burgerlijke misdrijven worden door den burgerlijken regter beoordeeld, na zich deswegens met den bisschop te hebben verstaan. In de gevangenissen worden de geestelijken van de burgerlijken gescheiden. Mondelinge of schriftelijke aanrandingen van de R. K. godsdienst worden niet geduld. De kloosterorden hebben het regt van vrij verkeer met hare in Rome aanwezige hoofden, behoudens het regt der bisschoppen. Deze hoofden hebben de bevoegdheid om de kloosters te bezoeken. De orden hebben het regt om noviciaten te openen. — De bisschoppen kunnen met overleg der regering, nieuwe mannen- en vrouwen-kloosters stichten. De eigendommen der kerk zijn heilig en onaantastbaar. De kerk heeft het regt dezelve te vermeerderen. Geene kerk of eigendom kan worden vervreemd dan met goedvinden van den stoel van Rome, behoudens het regt der bisschoppen. Het kerkelijk eigendom wordt overeenkomstig de kanonieke verordeningen beheerd. Het regt om tienden te heffen wordt, daar waar het nog bestaat, bevestigd, en daar, waar het niet bestaat, voorziet de regering in eene dotatie."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GEN.

De voorloopige verslagen, betreffende de onderscheidene hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1856, worden achtervolgens aan de leden der Tweede Kamer medegedeeld.

Het verslag, betreffende het *eerste* hoofdstuk, is den 11 Oct. door de commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Lijnden*, *Heemskerk*, *Mecussen*, *v. Bosse* en *Dirks* vastgesteld.

Daaruit blijkt, dat in de afdeelingen 44 leden deel hebben genomen aan het voorloopig onderzoek.

In de meeste afdeelingen heeft men zich beklaagd over de ongenoegzaamheid der memorien van toelichting, en welke niet door de aanteekeningen, gevoegd bij de uitgewerkte staten, wordt vergoed. Men heeft intusschen in dat opzigt met lof gewaagd van de memorien van den Minister van Financien, betreffende de schuld en de werking der wet op de brievenposterij.

Ook heeft men aangemerkt, dat het wenschelijk zoude zijn, dat de Regering dadelijk bij het indienen der staatsbegrooting bepaalde mededeelingen voegde, ten aanzien van de te verwachten wetsontwerpen van een eenigzins gewigtigen aard. Daarbij is inzonderheid gewaagd van de wet op het onderwijs, en is de vraag geopperd, of daarbij niet alleen in het lager of middelbaar onderwijs, maar ook in het hooger onderwijs zal worden voorzien. Eene wet op de organisatie van den Raad van State en op de Nationale Militie te gemoet ziende, meent men ook eene wet op de regeling van de verdeeling des Rijks in kiesdistricten te mogen verwachten. Tevens is gewezen op de noodzakelijkheid om te voorzien in de rijkscomptabiliteit; — het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, en in eene nieuwe geneeskundige staatsregeling. Indien de Regering deze wetten wil tot stand brengen, is vrij algemeen eene onverwijlde indiening noodzakelijk geoordeeld.

Ten aanzien van de begrootingen voor de zee- en de landmagt heeft men aangemerkt, dat de Kamer niet genoegzaam, omtrent de onderdeelen van eenige zeer belangrijke sommen, is ingelicht; — en, onder anderen, dat het niet genoegzaam is, dat men wete, dat in 1854, 28 à 29 tonnen gouds voor het materieel der zeemagt zijn besteed, zonder dat het blijkt, voor welke behoeften deze som is uitgegeven, voor den aanbouw op 's Rijks werven, of voor den aanbouw op bijzondere werven, voor den aankoop van stoomwerktuigen en dergelijke.

Veel leden hebben aanmerking gemaakt op het hooge cijfer der aanvragen, en, naar luid van het verslag, is die onaangename indruk, bij het afdalen in de bijzonderheden; niet uitgewischt. Men meent weinige sporen van eene zucht tot inkrimping der uitgaven te bespeuren, en daarentegen veel neiging tot opdrijving en vermeerdering der uitgaven.

Ten aanzien der voorstelling, alsof het eindcijfer der begrooting voor 1856 minder zoude zijn, dan voor 1855 is verleend, zijn aanmerkingen gemaakt. Men heeft beweerd, dat daarbij in rekening is gebragt het hoofdstuk der renten van de Nat. schuld, en dat dit niet had behooren te geschieden. Volgens het verslag, bedragen de staats-uitgaven, voor 1856 voorgesteld, f 38,320.345; — dat is meer dan voor 1855 daarvoor is verleend, en ruim vijf millioenen meer dan in 1852 daarvoor is besteed.

Verscheidene andere leden hebben zich met de strekking dezer aanmerkingen niet vereenigd. Deze hebben gemeend, dat de vermeerdering der staats-uitgaven geenszins een bewijs oplevert van gemis aan spaarzaamheid bij de Regering; dat voor deze uitbreiding zeer gemakkelijk de oorzaken kunnen worden aangewezen; dat in vroegere tijdperken de uitgaven te veel zijn ingekrompen; dat, onder anderen, daardoor het materieel onzer zeemagt in een diep verval is geraakt, waaruit het nu, met belangrijke opofferingen, moet worden opgeheven; — dat ook het leger door eene vroegere percentsgewijze besnoeijing al te zeer is verminderd, en dat er, om het op eenen slechts dragelijken voet te houden, meer aan moet worden te koste gelegd; dat de vermeerderde prijs der levensmiddelen op de begrootingen van Justitie en van Oorlog een dadelijken invloed uitoefent, en dat, indien de Regering wil voortgaan met den aanleg van de zoo nuttige werken bij den Waterstaat, ook daardoor een hooger bedrag moet worden uitgetrokken, vermits almede de prijs der materialen, en met name van het rijswerk, zoo zeer is gestegen. Van die zijde is gewezen op de uitgaven voor de brievenposterij en voor de telegrafie, die op de vroegere begrootingen niet zijn voorgekomen, maar die niettemin thans strekken ter bevordering van het gerijf der ingezetenen, en is aangemerkt, dat men zich op een verkeerd standpunt plaatst, met te letten op het eindcijfer der begrooting, en niet op de vraag, of hetgeen bij de onderscheidene hoofdstukken wordt voorgedragen, als noodig en nuttig moet worden geacht.

Daarop is geantwoord, dat men ligtelijk uitgaven zoude kunnen aanwijzen, die te hoog zijn opgevoerd, en is daarbij inzonderheid gewezen op die voor marine en voor het leger. Men heeft verder gewezen op het dusgenaamd uitputten der begrootingen, en op het niet verminderen van het aantal ambtenaren, als blijken, dat bij de regering geene voorliefde zoude bestaan voor eene wenschelijke bezuiniging. Men heeft daarbij doen opmerken, dat in 1850 16 tonnen gouds en in 1851 15 tonnen zijn bespaard, en dat in 1854 de besparing nog geene zes tonnen zal beloopen.

Het besteden van een millioen, als eene buitengewone bijdrage uit de Indische geldmiddelen, tot herstel der marine, heeft, volgens het verslag, een ernstig onderwerp van onderzoek uitgemaakt. Verscheidene leden hebben daar geen overwegend bezwaar in gevonden, inzonderheid met het uitzigt op de opbrengsten voor den dienst van 1856, en bepaaldelijk ter zake van de bedenking, dat het herstel der zeemagt volstrekt niet vreemd is aan de Indische belangen, maar dat zij grootendeels bestemd is, om deze belangen te beschermen en te bevorderen.

Vele andere leden hebben zich geenszins met deze meening vereenigd, en zich verklaard tegen elke verhooging van het bedrag van 4.700.000 't welk nu eenmaal, als het gevolg eener stilzwijgende overeenkomst, op de begrooting wordt gebragt, en welke verhooging in strijd zou zijn met de welbegrepene belangen onzer overzeesche bezittingen, als welke, zoo men vermeende, geenszins ten gunste van het moederland behoorden te worden uitgeput.

Meer algemeen heeft men bezwaar gevonden in de wijze, waarop het verleenen van dit millioen is voorgedragen, als eene inbreuk op een voor de geldmiddelen allergewigtigst beginsel. Men moest nimmer, meende men, zijne toevlugt nemen tot de toekomstige onzekere Indische baten, of zelfs liever die bate tot f 5.700.000 verhoogen dan eene speciale bijdrage van een millioen aannemen.

Eenige leden vroegen of hetgeen aan de middelen mogt ontbreken, niet zou kunnen gevonden worden uit de millioenen, die tot schulddelging in de schatkist aanwezig zijn, daar men met de amortisatie teregt behoedzaam moet te werk gaan.

Naar men verneemt, hebben de heeren Jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers*, tegen het arrest van het provinciaal geregtshof in Noord-Holland van 10 October j.l., waarbij zij zijn veroordeeld, cassatie aangeteekend.

— De *Amersf. Ct.* beweert, dat de voormalige schrijver van de *Grondwet*, de heer *Lion*, de onvermoeide bestrijder van het in 1853 opgekomen ministerie, thans schrijver is van den *Constitutionneel*, een blad, dat zich inzonderheid aan den Minister *van Hall* wijdt. Wij kunnen naauwelijks gelooven, dat men het in de journalistiek hier te lande al zooverre heeft gebragt, dat men *hem* dient, die 't beste betaalt. Er zijn meer dagbladschrijvers, van welke men dergelijke ommekeer vermeldt; maar zou 't waar zijn?

— Een geacht handelshuis te Amsterdam is voornemens, in vereeniging met eenige weinige ingezetenen dier stad en den directeur der maatschappij *de Atlas*, eene meel- en broodfabrijk daar te stellen, die geheel ingerigt zal zijn naar de nieuwste uitvindingen.

— Van Maastricht schrijft men van 16 Oct. Door nasporingen, van onzen zoo ijverigen en verdienstelijken adjunkt-commissaris van policie, den heer *Keyzer*, eene escroquerie, die gepleegd zoude zijn door den Advocaat *S.*, ontdekt zijnde, zoo is genoemde advocaat op heden in het gevangenhuis overgebragt.

— Terwijl men te Amsterdam en te Utrecht bezig is met het oprigten van broodfabrieken, die het brood tegen eenen lageren prijs zullen verkoopen, vernemen wij, dat men in onderscheidene andere steden, zoogenaamde vleeschfabrieken wil daarstellen, ten einde het publiek in de gelegenheid te stellen, het vleesch tegen een minderen prijs te bekomen.

— In verband met een partikulier schrijven uit Hamburg deelt men ons van eene vriendschappelijke zijde mede, dat eenige Nederlandsche reeders, door eene zucht tot ongeoorloofde winst gedreven, zich zouden hebben laten verleiden om contrabande te vervoeren. Het valt bezwaarlijk te gelooven, dat Nederlandsche reeders het belang der algemeene scheepvaart op zulk eene wijze zouden uit het oog verliezen daar de Westersche kruisers tot dus verre onze vlag als boven alle verdenking verheven, niet in het minste moeijelijk zijn gevallen, en op de Nederlandsche goede trouw volkomen steunen.

Oerle, 15 Oct. Een knecht uit de nabuurschap, een oogenblik bij den bouwman *Aarts* vertoevende, nam uit aardigheid een aan den muur hangend jagtgeweer, zonder te weten, dat het geladen was, en wilde daarmede de hem bekende militaire excercitien uitvoeren, toen het geweer met hagel geladen, onder die bedrijven losbrandde, met dat ongelukkig gevolg, dat hierdoor een meisje van ongeveer 20 jaren in de linkerzijde even boven de heup doodelijk werd getroffen. Ofschoon zij wel niet dadelijk bezweek, verklaarde de geneeskundige, die onmiddelijk ter hulp was toegesneld, dat er geene hoop voor haar behoud overbleef.

Hoorn, 14 Oct. Dezer dagen is de huisvrouw van zekeren K. te W. op de volgende wijze opgeligt. Vier à vijf elkander schijnbaar onbekende personen wisten zich ten huize van genoemden K., tijdens zijne afwezigheid, in te dringen. Twee van hen deden zich voor als kooplieden in lijnwaden, servetgoed enz. De vrouw van K. niets willende koopen, trad een derde binnen, roemde de koopwaren, kocht een en ander zeer goedkoop, hetgeen hij betaalde, en begon eindelijk eene menigte goederen te koopen, na zich alvorens bij de vrouw van K. te hebben voorgedaan als koopman en winkelier te A. en de broeder te zijn van een bij haar goed bekend persoon. Toen hij eindelijk had gekocht tot een bedrag van *f* 650 en het op betalen aankwam had hij natuurlijk zoo veel geld niet bij zich, en wist hij vrouw K. over te halen hem die som voor een paar uren te leenen, voorgevende zoo goedkoop te hebben gekocht en met die goederen goede winsten te kunnen doen, terwijl hij in elk geval de goederen in pand bij haar liet, zoodat er geen gevaar in stak. De geen kwaad vermoedende vrouw gaf de gevraagde som, de kooper betaalde aan de beide andere kooplieden en deze gingen huns weegs; even daarna vertrok ook de kooper, de gekochte goederen in hare bijzondere zorg aanbevelende. Toen K. te huis kwam en zijne vrouw hem de zaak verhaalde, begrepen zij beide bedrogen te zijn, doch te laat: de bedriegers waren reeds nergens meer te ontdekken, en hadden eene waarde van nog geen *f* 200 achter gelaten.

Utrecht, 17 Oct. Uit het bekende drietal predikanten is, na eene driemaal herhaalde stemming, tot predikant der Hervormde gemeente te dezer stede beroepen ds. *Gerrit Barger*, pred. te Vreeland, met het lot tegen ds. *Gildemeester*, pred. te Elburg, die beide 13 stemmen hadden. Wederom was geen enkel der ouderlingen en waren slechts eenige predikanten aanwezig. Het is de vraag of de beroepene zich zulk eene keuze zal laten welgevallen.

Gramsbergen, 16 Oct. Gepasseerde nacht is inbraak gepleegd bij de Wed. *F. van der Haar*. De Hr. *Hamer*, landmeter bij het kadaster, sliep in het vertrek waar de braak geschiedde, en ontwaakte door het gestommel der dieven, die daarop de vlugt namen. Op zijn geroep schoten de overige bewoners toe met licht, en nu bleek dat het venster opengebroken was, terwijl het raam opgeschoven en het kabinet ook reeds geopend stond. De dieven schijnen geen tijd gehad te hebben om iets mede te nemen, immers tot dusver wordt nog niets vermist.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Men berekent, dat sinds den 15 Mei 6 millioen perso[nen] de algemeene tentoonstelling te Parijs bezochten, het[welk] een getal van 40,000 personen per dag zou maken.

— Daar de wijnoogst in het zuiden van Frankrijk g[oed] is, is het vat in 8 dagen van 50 op 40 fr. geda[ald]. Men gelooft, dat de wijn eene algemeene daling zal on[der]vinden.

— De demonstratien der socialisten te Genève nemen [een] zeer ernstig karakter aan. Zij planten vrijheidsboom[en], houden optogten enz. Bij eene dier optogten waren m[eer] dan 1000 personen vereenigd, die met treurmuziek [en] rouwvaandels naar het kerkhof trokken, waar onderscheidene hoofden hunner partij begraven zijn.

— Het dagblad van Otaheite bevat een decreet van [den] gouverneur, den heer *de Bouzet*, gedagteekend Port France (Nieuw Caledonia), waarbij het eiland der kol[onie] verklaard wordt een deel uit te maken van het Fran[sche] rijk. Dit decreet is genomen ten gevolge van een bevel [des] keizers, naar aanleiding van een rapport van den kapi[tein] *Tardy de Montreval* betreffende de vruchtbaarheid en [de] mineralen rijkdom van het land.

— Een schrijven uit Stokholm in de *Patrie*, geeft h[oog] op van de vreugde, die in alle steden des lands over [den] val van Sebastopol heerscht. Dagelijks behelzen de dag[bla]den uit de verschillende provincien de beschrijving [van] feesten, die naar aanleiding van deze gebeurtenis gev[ierd] zijn in alle steden en vlekken van het koningrijk. Bove[n] is het de landelijke stand, die aan deze openbare verma[ke]lijkheden deel neemt en het is geene zeldzaamheid in dorpsgemeenten optogten te zien, die zich in processie [met] een standaard aan de spits, naar de naastbij gelegene [stad] begeven, om daar deel te nemen aan de feesten, die [de] inwoners vieren, ter eere van de behaalde overwinning.

— De beroemde purperkleur van Tyrus is teruggevon[den]. Zooals men weet was deze kleur sedert de Romeinen [ver]loren geraakt. Zeker heer *Depouilly*, scheikundige in [eene] groote verwerij te Parijs, heeft haar op nieuw ont[dekt], zoo verhaalt de *Presse* en hetgeen zeker vreemd is, de verfstof wordt getrokken uit guano. Op de algemeene [ten]toonstelling zijn goed geslaagde proeven genomen, in [te]genwoordigheid van den president en de bekende scheik[un]digen *Chevreul* en *Dumas*. Deze proeven zullen eerstda[gs] voor den Keizer herhaald worden.

— De verbreiding van het revolutionaire genootschap *Marianne*, waarvan een groot aantal leden thans te An[gers] te regt staat, baart de regering niet weinig zorg. B[ijna] geen departement is er, alwaar het niet eene vertakk[ing] heeft gevestigd. Men hoopt, dat de debatten van bedo[elde] regtszaak eenig meer licht over den geheimen werkk[ring] der vereeniging mogen verspreiden. Die debatten zijn [en] blijven opmerkelijk door de stoutheid waarmede de besch[ul]digden op de hun gestelde vragen antwoorden. Een hun[ner] had den moed tot den voorzitter te zeggen: „Wij wil[len] Angers innemen, zoo als gij Sebastopol hebt ingenom[en]." Woensdag 17 dezer verwacht men de sluiting der deba[tten] in deze zaak. Niet minder dan 500 vragen zullen aan [de] jury ter beantwoording worden voorgelegd.

— Het geregtelijk onderzoek der zaak van Bellema[re], die een pistool loste op een der hofrijtuigen, toen de kei[zer] zich onlangs naar den schouwburg begaf, is afgeloopen, [en] heeft tot resultaat geleverd, dat aangezien de bekla[agde] lijdt aan waanzin, er geene termen zijn om hem ter z[ake] van het door hem gepleegde feit te vervolgen. Bellema[re] nogtans zal voor de maatschappij en de openbare orde schadelijk blijven.

ENGELAND.

Te Withernsea, in Engeland, heeft eene tweede tento[on]stelling van kinderen plaats gehad. Gelijk bij de eers[te] waren er verscheidene prijzen uitgeloofd, als de 1 prijs [van] 5 pond of *f* 60 aan het liefste hoofdje van een kind van [ten] minste 12 maanden oud, de 2 van 4 guinies aan het zw[aar]ste kind van denzelfden ouderdom; de 3 van 3 guinies [aan] het sterkste en meest ontwikkelde kind van 6 à 8 maan[den] oud; de 4 van 2 guinies aan het liefste meisje van 2 jaren, en de 5 van 1 guinie aan den liefsten knaap [van] denzelfden ouderdom. Er waren 150 kinderen aange[geven] om naar de prijzen te dingen. De zaal der tentoonste[lling] bevatte meer dan 5000 menschen. De jury bestond uit [...] leden, waarbij een geneesheer. Er was bepaald, d[at] ingeval er verschil was, het publiek in het hoogste res[sort] zou oordeelen. – Naauwelijks was de eerste prijs toege[we]zen of van alle kanten kwamen aanmerkingen en te[gen]klagten der moeders, daar elk meende, dat haar kind [het] liefste was en den prijs had verdiend. Bij het geroep [van] een honderdtal ontevredene moeders, voegde zich [het] geschreeuw van even zoovele kinderen, 't welk een zeer aangenaam concert gaf. De jurij, een zwaren st[orm] op haar hoofd ziende nederkomen, verliet de zaal, en w[erd] door het publiek gevolgd, dat door het concert niet gestreeld werd. De moeders bleven alleen met hare kin[de]ren in de zaal over, en betwistten elkander de uitgelo[ofde] prijzen. Het dagblad van Hull, 't welk den afloop van d[e] tentoonstelling mededeelt, zegt, dat de andere steden [in] Engeland dergelijke tentoonstellingen wel niet zu[llen] houden, als alleen tot de zeden der Amerikanen behoo[ren]de.

— Het aanbouwen van ijzeren schepen neemt hier te la[nde] zoo zeer de overhand, dat houten schepen op zekere lin[ien] binnen slechts ettelijke tiental jaren, waarschijnlijk to[t] zeldzaamheden zullen behooren. De scheepsbouwme[esters] *Palmer Brothers* en *Co.* te New-Castle, hebben op d[e]... dezer drie ijzeren schepen op één dag van stapel loopen. Deze firma heeft alleen gedurende de drie laatste [jaren] 40 ijzeren stoombooten in zee gezonden, waarvan ve[le te]genwoordig tot transporten naar de Krim door de [rege]ring afgehuurd zijn.

— Bij het graven van eene put, niet ver van Leeds, [vond] men dezer dagen midden in een groot stuk steenkool, [op] 234 voet diepte onder den grond, een kikvorsch, die [nog] melijk veel levendigheid vertoonde. Toen men hem uit [zijn] engen kerker te voorschijn haalde, was zijne kleur donker, maar in het licht werd zij spoedig helder als de gewone kikvorschen. De oogen zijn zeer glinsterend [en] met een goudkleurigen ring omgeven. De spleet in de [steenko]lenlaag, waarin het dier zich bevond, was met water [ge]vuld, en waarschijnlijk tengevolge van deze omstandigh[eid] in verband met zijne naauwe gevangenis, is hij in st[aat] geweest gedurende eeuwen in halfdooden toestand het le[ven] te behouden.

ZWITSERLAND.

Tengevolge van de duurte der levensmiddelen en de aldaar heerschende broodeloosheid, nemen in Zwitserland de misdrijven van allerlei aard op eene schrikbarende wijze toe. De gevangenissen zijn dermate met misdadigers opgevuld, dat men ze niet meer onder het dak weet te brengen. Daar de stappen, bij de Engelsche en Fransche regeringen gedaan, om zulke personen naar de strafkoloniën dier mogendheden te deporteren, het gehoopte gevolg niet hebben gehad, is men voornemens, op kosten der gezamenlijke kantons een groot algemeen werk- of tuchthuis voor hen te bouwen.

ITALIË.

Van Sicilië meldt men: Verscheidene gewapende benden staan op het eiland. Te Aderno, bij Catana, bedraagt het getal gewapende mannen reeds meer dan 1000. Er hebben reeds bloedige ontmoetingen met de troepen plaats gehad. Andere benden zijn in het gebergte van Palermo met veldgeschut en eene driekleurige vlag. De opgewondenheid is te Messina groot en de toestand van het eiland doet gewigtige gebeurtenissen te gemoet zien.

SPANJE.

Een groot aantal kwaadwilligen maakt van den toestand, waarin zich de provincien Lerida, Gerona, Katalonie en Aragonië bevinden, gebruik, om zich aan rooverijen en aan bijzondere wraaknemingen over te geven. Bijna elken dag hoort men van moorden.

In Katalonie is *Borges* weder aan het hoofd van eene bende verschenen. Na den aanval van den generaal *Bassols* heeft hij de zijnen doen verspreiden, om ze thans weder te vereenigen. Te Esparraguera, in de provincie Taragona, had het opperhoofd der Carlisten *Toful* zich vertoond, doch werd aldaar ontdekt en vervolgd door 3 komp. der militie en een detachement kavalerie. Het huis, waarin hij zich bevond, werd omringd; hij en 2 der zijnen werden gedood en 25 man gevangen genomen, terwijl slechts enkelen ontkwamen. De gevangenen zijn op bevel van kapitein *Zapatero* gefusilleerd.

RUSLAND-TURKIJE.

— Bij Keizerlijk Russische ukase worden in de gouvernementen Orenburg en Samara voor de nationale militie 23 man van de duizend onder de wapenen geroepen. De organisatie, welke den 15 November begint, zal den 25 December moeten geëindigd zijn.

— Kars, waarop thans de aandacht meer bijzonder gevestigd is, is eene stad in Aziatisch Turkije (Armenië), en de hoofdplaats van het pachalik van denzelfden naam. In 1828 werd zij door den russischen generaal *Paskiewitch* ingenomen. De bevolking telt 72.300 zielen. Door zijn handel en zijne vestingwerken is Kars zeer belangrijk. Het pachalik Kars wordt ten noord-westen begrensd door het pachalik Akhazikh, ten noord-oosten door het pachalik Van en ten westen door het pachalik Erzeroum. Het pachalik Kars heeft eene lengte van 160 kilometers van het noorden naar het zuiden en eene breedte van 120 kilometers. Het land is bergachtig, doorsneden met vruchtbare valleijen en vlakten; door met sneeuw bedekte bergen wordt het omringd. De luchtsgesteldheid is er guur en de bodem bijna onvruchtbaar. In het pachalik wonen 120.000 menschen, bijna allen Armeniers. Men telt er echter 12 nomadische stammen van Turkomannen.

— Toen de Keizerlijk Russische familie onlangs te Moskou was, hebben de Keizer en de Keizerin ook in het klooster van den H. Sergius een bezoek afgelegd, waaromtrent het dagblad van Moskou het volgende verslag geeft: „Den 18den September gaf de Keizersklok het teeken van de nadering des grooten Keizers, en vervolgens verkondigde het volle gelui de intrede van Hunne Majesteiten in den Sergiustempel. Het behaagde HH. MM. in de nabijheid der op den Hemelvaartsweg gelegene kerk uit het rijtuig te stappen en zich te voet van den berg Klementiew naar den rooden berg tot aan de heilige tempelpoort te begeven. Hier voegde de in rijtuigen aangekomen Keizerlijke familie zich bij Hunne Majesteiten. De metropoliet begroette den Keizer met eene korte aanspraak, aan het slot waarvan hij deze woorden sprak: „De Heilige Sergius ziet de liefde, die gij hem toedraagt, en die door nederigheid verhoogd wordt; met zooveel te grooter ijver zal hij Hem, die de nederigen verhoogt, aanroepen, opdat Hij u den zegen verleene, dien gij voor u zelven en voor Rusland afsmeekt." Daarop kusten de Keizer en de Keizerin het kruis, ontvingen het wijwater te midden der geestelijkheid onder kerkelijk gezang en klokkengelui, en begaven zich door de heilige poort naar de Drievuldigheidskerk, waar zij den lofzang aan de Heilige Drievuldigheid en aan den Heiligen Sergius bijwoonden. Daarop werden de heiligenbeelden en de reliquien van den Heiligen Niron bezocht en hier de reliquien van dezen en van andere hier rustende heiligen vereerd. Ter geestelijke versterking van zijn leger heeft de Keizer van de reliquien des Heiligen Sergius het oude heiligenbeeld medegenomen, hetwelk op de plank van zijne doodkist geschilderd is. Het is ook in de oorlogen van *Michael Feodorowitsch*, van *Peter den Groote*, alsmede in 1812 met de Moskousche rijksweer medegevoerd. Vervolgens werd eene hymne ter eere van den Heiligen Sergius gezongen en het beeld voor zijne asch nedergelegd. De metropoliet trad voor de asch van den Heiligen Sergius en smeekte den Heilige in een vurig gebed om zegen, waarbij hij hem aan de reeds vroeger verrigte wonderen en verleende hulp herinnerde. Daarna nam hij het beeld des Heiligen op en overhandigde het aan den allervroomsten Keizer. Na eene korte poos verliet de Keizer met zijne familie, op dezelfde wijze als waarop hij gekomen was, de heilige plaats. Eindelijk werd nogmaals voor de reliquien van St. Sergius gebeden, de Hemelvaartskerk in het voorbijgaan bezocht en de heiligenbeelden aldaar gekust."

ASSEN, 20 October.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

's Hage, 20 Oct. Het corps Russische grenadiers is in Perecop gekomen om de geallieerden bij Eupatoria te observeren. — Kinburn heeft zich woensdag overgegeven. Uit de Krim tot 17den niets naders.

In Spanje is eene Carlistische bende door de Koninklijken verslagen, de eersten had 8 dooden en 16 gekwetsten.

Dingsdag had te Vlagtwedde een vreesselijk ongeval plaats. Eene zoogenaamde korvenvraagster (koopvrouw in winkelwaren) is door den hond van *J. S. W.*, op diens hofstede aangevallen en ter aarde geworpen, en zoozeer gebeten, dat men den hond van een lijk afscheurde. Op last van den Burgemeester begraven zijnde, werd het lijk op den anderen dag, op last van den heer officier van justitie te Winschoten, opgedolven, ten einde geregtelijk onderzocht te worden.

Sleen, 16 Oct. Is er vroeger in dit blad melding gemaakt van veel wild, dat op een dag door een jager was geschoten; ook van hier mag men vermelden dat de jonge heer *W. B.* te Diphoorn, gepasseerde vrijdag 17 stuks heeft geschoten; daaronder waren vier hazen, het overige was vliegend wild.

Ten aanzien van de collecte, op vergunning van het Provinciaal bestuur voor eene Israelitische kerk en school alhier, in deze Provincie gedaan, verneemt men, dat dezelve boven verwachting heeft opgebragt. De Israelitische gemeente brengt vooral den milden gever in de gemeente Ruinen, die een muntbillet van tien gulden heeft gegeven, hartelijken dank toe.

* **Nieuw-Buinen, 16 Oct.** Wat de veenboeren hier wenschten is vervuld. De turf staat, wat den prijs betreft met de producten van den landboer in evenredigheid d. i. ze is duur. Het weder, en de late droogte werkten daartoe gunstig mede, waardoor nu ook bijna nog alles droog wordt, ofschoon de hoeveelheid turf, welke thans aanwezig is, bij andere jaren gerekend, gering mag genoemd worden. De schippers voeren ze weg zoo gaauw ze maar droog is. In het jaar 1829 stond de prijs der turf gelijk met dit jaar. Men zegt hier, dat te Westerwolde (ter Visch, gemeente Vlagtwedde), eene vrouw door een hond is doodgebeten. — Hier heeft zich een voorval van Cholera voorgedaan. De lijder is bezweken.

* **Emmen, 16 Oct.** De veen-boekweit, welke hier in menigte wordt verbouwd, is dit jaar bijna geheel onder begunstiging van het schoonste weder ingeoogst; de uitkomsten zijn daarvan over het algemeen zeer gunstig; eene omstandigheid, die waarlijk bij den min gunstigen uitslag der aardappeloogst bij velen niet genoeg op prijs kan worden gesteld.

* Den 11 dezer s'morgens circa zeven uren hebben de alhier gestationeerde ambtenaren aangehaald drie vrachten zout, wegende te zamen twee honderd en vier halve Ned. ponden.

* * **Meppel, 18 Oct.** De heer *C. J. Brutel de la Rivière*, Predikant alhier, vroeger voorzitter van de afdeeling Monnikendam der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, is alhier geworden correspondent dier vereeniging.

* **19 Oct** Dingsdag en woensdag had hier het vergelijkend examen van 13 onderwijzers naar de vacante betrekking van schoolonderwijzer in eene der stadsscholen plaats. Allen hebben hunne verkregene acte met roem gehandhaafd; naar het mondeling examen te oordeelen, kunnen wij vermelden, dat drie hunner nagenoeg gelijk staan, zoodat zeer vermoedelijk een van deze door ons bedoelden wel de palm der overwinning zal behalen. Met groot genoegen hebben wij het onderzoek bijgewoond; zoowel wegens de doelmatige en oordeelkundige vragen van den heer districts-schoolopziener en den heer *van Woelderen* als de juiste en gepaste antwoorden der adspiranten. Het zestal bestaat uit: *Argeloo* te Nijensleek, *Broek* te Meppel, *Cornegoor* van Doesburgh, *Hoogenkamp* van Almelo, *Nijhoff* van Appel bij Nijkerk en *Steenbergen* te Meppel.

* **Niebert, 16 Oct.** Het stelen van bijen schijnt ook hier niet uit de mode te wezen, want reeds heeft men zekeren *B. Hazenberg* een zevental puik beste winterbijen uit den bijenstal ontvreemd. De dader of daders schijnen het zich wel aan tijd gedaan te hebben, daar zij juist de besten uitgezocht hebben en zulks in weerwil de bijenstal onmiddelijk aan de behuizing van *Hazenberg* en daarbij aan den grooten weg gelegen is. Mogt het de ijverige policie gelukken de dief of de dieven te ontdekken! — Door den tegenwoordigen vrij gunstigen toestand der vaarten van het naburige Zevenhuizen, worden thans naar hier eene menigte schepen, bevracht met *mosselen*, meest komende van den Zoltkamp, en dienende ter bemesting der roggeakkers, overgebragt. Van jaar tot jaar vermeerdert hier en in de omliggende plaatsen het gebruik dezer schelpdieren ter bemesting der landen, in weerwil der hoogere prijzen, die er thans, bij vroeger te rekenen, ter verkrijging dezer mestspecie, moeten besteed worden. Voor eenige jaren kostte het Ned. mudde mosselen f „17 a f „18, thans moet men er f „-22 a f „-23 voor betalen. Volgens oude landbouwers is de mosselbemesting eene goede eenjarige bemesting, vooral op veenachtigen grond, waarop men winterrogge uitzaait.

* **Een 18 Oct.** Als een bewijs, dat de ingezetenen hier nog al wat voor het onderwijs over hebben en daarvoor zich geldelijke opofferingen getroosten, kunnen we berigten, dat ze boven het gewone schoolgeld, van elk schoolgaand kind, drie gulden ten voordeele van hunnen onderwijzer betalen. Tevens kunnen wij hier bijvoegen, dat ten behoeve van de bijschoolhouders in deze gemeente, uit de gemeentekas wordt betaald eene jaarlijksche som van f 150. Waar daden spreken, zijn woorden overtollig.

* **Zuidlaren, 21 Oct.** Op de jaarmarkt, eergisteren alhier gehouden, waren aangevoerd 523 paarden, 210 veulens, 1036 koeijen en 100 kalveren; de handel in paarden was levendig; werkpaarden van 4—6 jaren golden f 25-„ tot f 375-„, jonge paarden van 2½ tot 3 jaren van f 100-„ tot f 230-„, enterveulens van f 100-„ tot f 230-„, veulens van f 45-„ tot f 110-„, vroegmelkte koeijen golden van f 50-„ tot f 180-„, vaalmelkten van f 70-„ tot 130-„, kalveren van f 25-„ tot f 50-„.

REGTSZAKEN.

Provinciaal Geregtshof van Drenthe.

18 Oct. Heden is B. W. D., veenbaas te Stadskanaal, schuldig verklaard aan verbreking van sluiting, door dat hij met een hamer heeft verbroken een slot, hangende voor een deur der schuur, staande te Bonnerveen gemeente Gieten en toebehoorende aan den heer C. W. E. Kijmmell te Smilde, met welk slot die deur gesloten was, en mitsdien, met toepassing van verschoonende omstandigheden, veroordeeld in eene boete van f 25-„ en in de kosten. Voorts is bij arrest van dien dag het vonnis der Regtbank alhier bevestigd, waarbij G. B., weduwe C. H., te Smilde, is ontslagen van alle regtsvervolging, ter zake dat zij in haren winkel zoude hebben voorhanden gehad roggebrooden, vermengd met eene groote hoeveelheid ongemalen rogge.

Arrondissements-Regtbank te Assen.

17 Oct. J. Z., tapster te Orvelte, wegens beleediging van bedienende beambten ter gelegenheid van het waarnemen hunner bediening, veroordeeld tot f 8-„ boete; — F. R. R., arbeider te Tjummarum, thans gedetineerd, wegens diefstal, na te voren tot criminele straf en gevangenisstraf van langer dan een jaar veroordeeld te zijn geweest, veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf; — S. v. d. H. te Meppel, bij verstek wegens het slagten van een kalf zonder voorafgegane betaling van den accijns, veroordeeld tot f 10-„ boete; — J. M., arbeider te Assen, wegens openbare beleediging der eerbaarheid, veroordeeld tot 1 jaar gevangenisstraf en f 8-„ boete.

INGEZONDEN STUKKEN.

KANAAL VAN GRONINGEN OP ASSEN.

Bij het veelvuldig geschrijf over de doelmatige uitvoering van dit werk, over de rigting van het kanaal, het getal sluizen, stoommachines, enz., kan het zijn nut hebben, het publiek op de hoogte te brengen, hoe de zaken staan; het is bekend, dat de concessie is verleend en dat het dus zijn de heeren concessionarissen, die geroepen zijn en bevoegd, met uitsluiting van *ieder ander*, het werk ten uitvoer te brengen en die daarmede ook niet zullen aarzelen, doch gemeend hebben bij de concessie ook nog te moeten provoceren een tarief voor de passagegelden; dit is door hen gedaan; hetzelve is om consideratie en advies verzonden aan Ged. Staten van de Provincien Groningen en Drenthe, en, zoodra dit stuk gereed is, zal zeer zeker het werk met kracht worden aangevat.

Wat men nu ook schrijft van minder kostbare uitvoering van een verbeterde rigting, dit is geheel buiten de concessionarissen, is eene bemoeijing met zaken van een ander waartoe men geene de minste aanleiding heeft; zal eenmaal het werk worden aangevangen, de ondernemers, hetzij dan de concessionarissen, hetzij directeuren van eene op te rigtene Maatschappij, zullen gaarne dan iedere teregtwijzing van *bevoegde* beoordeelaars ontvangen, die strekken kan tot verbetering van het plan van uitvoering, maar tot zoolang schijnt alle geschrijf, buiten concessionarissen, voorbarig, minder gepast, en aanleiding gevende tot onrust over de geheele zaak.

A., 19 Oct. 1855. *Een voorstander van het kanaal.*

Mijnheer de Redacteur!

* **Frederiksoord, 17 Oct.** De heer *D.* te Veenhuizen, welke onlangs door een zeer eenvoudig middel, hem, door den heer *L.* aan de hand gedaan, van zijne doofheid radikaal werd genezen, was zoo vriendelijk ons met dat middel bekend te maken. Reeds wordt het ook alhier door eene aan die kwaal lijdende gebezigd; werkt dit middel ook bij deze probatum, zoo zal er nadere melding van worden gemaakt. Wij achten het van belang, dit geringe middel door dit zoo veel gelezen blad algemeen bekend te maken; opdat een ieder, die 't behoeft, er zich van zoude kunnen bedienen. Het bestaat eenvoudig uit hennip, gepluist uit koe of hoorntouw, hetwelk door 't lang gebruik smeerig of vettig geworden is, en wel van dat gedeelte van 't touw hetwelk om de hoorns van de koe is bevestigd geweest. Dit pluis of hennip legt men den lijder of de lijderes bloot op de hersenen, hetwelk er nacht en dag moet opblijven, en met een doekje kan bevestigd worden; zie daar een middel kenbaar gemaakt, dat bij velen nog al bedenkelijk zal voorkomen; maar men weet 't niet, en er bestaat toch nog zoo veel, bij menschen onbekend. Werkt het nu zoo heilzaam bij een ieder, die het aanwendt, als bij den heer *D.* te Veenhuizen, dan zou hetzelve zeer heilzaam wezen voor de lijdende menschheid.

Mijnheer de Redacteur der Provinciale Drentsche en Asser Courant!

't Is mijne gewoonte niet, om, zoo ik b. v. mij gedwongen gevoel eens te schrijven, dan eens naar dezen, dan weder naar genen courantier te loopen, en derhalve vlei ik mij ook met de hoop, dat UEd. het volgende in de kolommen van uw veelgelezen blad wilt opnemen, te meer, daar gij reeds dikwijls mijn geschrijf een plaatsje verleendet. Wat ik thans te schrijven heb, zoude welligt in de *Prov. Gron. Ct. kunnen t'huis* behooren, doch ziet, ik kom al weder op hetgeen ik reeds zeide: 't is mijne gewoonte niet, dan eens naar dezen, dan weder naar genen courantier te loopen, dewijl ik voor mij vast geloof, dat alle verandering geene verbetering is. UEd. heeft gewis dat gehaspel ook wel gelezen in de *Prov. Gron. Couranten*, over het stuk: „Zijn er in Groningen ook nog slaven en slavinnen?" nu, daarover wenschte ik thans in UEds. blad ook iets te verhandelen, en wel bepaald met het oog op het stuk van zekeren heer *R. E. Huisman*. 't Is voor mij bevreemdend, dat de heer *R. E. Huisman* van Uskwerd, prov. Groningen, die zoo gunstig bij zijne medelandbouwenden bekend staat, zijnen *goeden naam* wil *uitbreiden* (?!) door het plaatsen van een stuk in de *Prov. Gron. Ct.*, d.d. 11 Oct., ter verdediging van de hoofden van boerderijen in sommige streken der provincie Groningen, tegen een anoniem schrijver uit Groningen! De vraag van den laatstgenoemden schrijver behoeft geene omzetting, zooals *R. E. Huisman* wil; neen, de vraag van *H.* is *juist;* doch welligt, of vrij zeker, wil men dezelve niet hooren, veel minder een *juist antwoord* schenken. (?!)

„Zijn er in *Groningen* ook nog slaven en slavinnen," is menschonteerend en tevens diep vernederend voor den landbouwenden stand *in de provincie Groningen* zegt *H.*

„Slaven, slavinnen en slavernij, weg met die woorden!" dit is gewis eene *bede, uitroep*, of wat men wil, die in de 19de eeuw niet moest noodig wezen te uiten; maar wil men ze „weg!", dan eerst „weg!" met de *slavenhouders!*

'k Deed onlangs een reisje door een gedeelte van Groningen, en vernam op sommige plaatsen van 't Oldambt, van personen van *rang, ontzag, eer* en *kennis*, zóóveel omtrent de vraag: „zijn er in Groningen nog slaven en slavinnen?" dat ik, met het oog op die vraag, moest concluderen; waarlijk, sommige, en wel velen der welvarendste landbouwenden uit sommige streken van *'t Oldambt*, kunnen den naam van *slavenhouders* geenszins ontgaan!?

Ziehier, wat een zeer geacht en kundig hoofd eener gemeente in 't Oldambt ons aangaande de meer genoemde vraag van *H.* mededeelde:

„De schatten, die vele der landbouwers mijner gemeente in deze dure tijden winnen, zijn somtijds voor den toeschouwer onberekenbaar. Men verhaalt, dat de boerinnen met *dezelfde satijnen kleederen* en *hoeden* geen driemaal in de stad willen verschijnen; terwijl een geacht predikant van eene andere gemeente hetzelfde verzekerde, en er bij voegde, dat de armen nog schaarsch bedeeld werden. Olie en vuur worden aan de dienstboden geweigerd, in weerwil van die schatten, in weerwil van die *noodelooze* pracht. Ja, wat meer zegt, afgezonderd, aan zich zelven overgegeven, leeft de dienstbare bij den landbouwer in de vette kleistreken der provincie Groningen; terwijl de boer, trotsch op zijne schatten, zich het als 't ware vernederend toerekent, den dienstbare een hartelijk, een vriendelijk woord toe te spreken. Waarom die hoogmoed, waarom die trots, die, wij zeggen niet te veel, ten val *moet*, althans *kan* leiden?! En slaan wij een blik op die dienstbaren! Diep beklagenswaardig is hun lot. Zwaar is hunne verdrukking, *die naar eene slaafsche gelijkt!* Zij zijn genoodzaakt de dikwijls lange winteravonden in koude en duisternis door te brengen, in de kroegen te loopen of reeds terstond na den arbeid zich te bed te begeven. Hunne legersteden, wat derzelver qualiteit aanbelangt, zullen gewis goed zijn; maar op den koegang, daar liggen zoo vrouwelijke als mannelijke personen, onmiddelijk bij elkander, slechts gescheiden door een schut, dat noodzakelijk is om de slaapsteden in bedsteden te verdeelen. Het spreekt van zelf: „er is geen regel zonder uitzondering," en die uitzondering zal gewis bij den heer *R. E. Huisman* te ontwaren zijn; maar, waar de slaapsteden zóó zijn ingerigt, het kan niet anders of dit moet schadelijk op het zedelijke van den dienstbaren stand terugwerken. Voeg nu hierbij nog het volgende:

Het onthouden van licht aan de dienstboden, waartoe moet dit leiden en leidt dit? Willen zij niet in het duister, als in een kerker zijn afgezonderd, dan zijn zij genoodzaakt, bij den een of ander arbeider, die nog licht en vuur heeft, heil en troost te zoeken; doch wie ziet zich gaarne den naam van schuimlooper aangewreven?! Om dezen naam dan te ontgaan, gaan de dienstbaren, als door de behandeling hunner heerschappen daartoe *genoodzaakt*, naar de *kroeg*, geven zich aan den drank over en veroorzaken in het naar huis gaan overheden en gezagvoerenden dikwijls groote onaangenaamheden, ja, zwerven als

schandalen van moedwil dikwijls de straten van een in de buurt liggend dorp door. Helaas! alles ten gevolge van de slaafsche behandeling der boeren, die van hoogmoed en verregaande domheid (en dat in de 19de eeuw) getuigt!

Waarlijk, wanneer men dit alles goed nagaat en onpartijdig *oordeelt*, komt men dan niet, willens of onwillens, tot het resultaat, van te zeggen: Inderdaad, de heer *R. E. Huisman* moet zich nader informeren omtrent de *slaafsche behandeling*, die vele dienstbaren bij den boerenstand in sommige streken van Groningen ondervinden, wil hij in 't vervolg, in de dagbladen, den schrijver over: „Zijn er in Groningen nog slaven en slavinnen?" tegenspreken, en zijn geschrijf stoutweg met zijne handteekening bekrachtigen? want er zijn in Groningen bij den dienstbaren stand broeders en zusters, die eigentlijk in vele opzigten slaven en slavinnen door de behandeling hunner meesters worden! En voor dit maal hier over genoeg!

Gaat echter naar Drenthe, gij, die beschuldigd wordt, dat gij uwe boden verkeerd behandelt, en, indien het *waar* is, wat men van u zegt, neem de *liefde*, *nederigheid*, *gulheid*, *mededeelzaamheid*, *eendragt* enz., waarmede de landbouwer dáár zijne dienstbaren, en wederkeerig de dienstbaren daar hunne meesters behandelen, ten toonbeeld; gewis, men zal u, zoo gij zulks doet, niet weder zoo *juist*, hoewel zeker tot uw verdriet, de *waarheid* zeggen, als de *waarheidlievende menschenvriend*, onze anonieme schrijver in de *Prov. Gron. Ct.* d.d. 6 Oct., zulks gedaan heeft.

Groningerland. *Een Drenthenaar.*

ADVERTENTIEN.

KENNISGEVING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Drenthe, belast met het afnemen der EXAMINA aan de **adspiranten voor het Notarisambt**, berigt, dat zij tot dat einde zal vaceren op Maandag den 26 November 1855 des voordemiddags te tien uren en zoo noodig op de volgende dagen dier maand aan het lokaal van gemeld geregtshof; zullende zij, die tot het bedoelde examen verlangen te worden toegelaten, zich bij een verzoekschrift aan haar moeten aanmelden voor of op den 11 November aanstaande met overlegging der stukken, gevorderd wordende bij artikel 13 der Wet op het Notarisambt van den 9 Julij 1842 (Staatsblad no. 20.)

Assen den 16 October 1855.

De Commissie voornoemd,
B. SERVATIUS, Proc. Generaal. — W. TONCKENS. J. H. WESTRA.

Het Armbestuur der R.-C. Gemeente alhier is voornemens, op WOENSDAG den 24 October de gewone driemaandelijksche COLLECTE te houden.

Assen den 19 Oct. 1855. Namens het Armbestuur: M. MICHELS.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te ASSEN

heeft de eer, het Publiek te berigten, dat, tengevolge de vervroegde aankomst der Stoomboot-Diligence, de BUS aan den Brink voor de Post naar Groningen zal worden geledigd te 9 uur 's avonds, blijvende voor de Hollandsche Post alles op den ouden voet.

20 Oct. 1855. De Directeur voornoemd: H. S. GRATAMA.

Ter gemeentelijke schutstal te Dalen, staan **TWEE JONGBEESTEN**, waarvan de éene met **rood-bont** en de andere met **zwart-bont haar**, overigens zonder bijzondere merkteekens. De eigenaar wordt bij deze opgeroepen dezelve af te halen.

Eene BURGERVROUW, wonende te Assen, moeder van verscheidene kinderen, biedt zich aan voor eene **BAKERDIENST**; kunnende zij tevens met de wasch, het strijken en stijven omgaan. Nadere informatien te bekomen bij den drukker dezes.

De ondergeteekende, Onderwijzer te Dwingelo, verlangt zoo spoedig mogelijk eenen **ONDERMEESTER** van den **tweeden** of **derden rang.** Brieven franco.

Dwingelo, 17 Oct. 1855. C. VEEZE.

Op de **Gronden** van den ondergeteekende aan de hoofdvaart onder Assen, zijn te bekomen: **EIKEN en POPULIEREN TELLINGEN en EIKEN STIKKEN.**

W. H. HOFSTEDE.

Het wordt aan Heeren KOOPLIEDEN bekend gemaakt, dat ondergeteekende zijne ***CICHOREI*** andermaal met **f 1 — 50 de honderd Ned. ponden heeft VERHOOGD.**

Zuidlaren, Oct. 1855.

H. HAMMINGA. Firma SCHUILING.

Belangrijk berigt!

De heer E. SUERMONDT, koopman te Rotterdam, is voornemens in de maand December **publiek aan de koop te brengen**, alle zijne nog onverkochte **ONDERGRONDEN, HEIDEVELDEN en VEENPLAATSEN**, bestaande uit het allerbeste veen van de Smilde, aldaar gelegen aan de Suermondtswijk bij de Molenwijk.

Narigten te bekomen bij Mr. L. OLDENHUIS GRATAMA te Assen en bij den Heer B. JONKER, wethouder te Smilde.

LUCAS STEENBERGEN en Consorten te Hoogeveen, zijn voornemens, ten overstaan van den Notaris Mr. J. T. KIJMMELL te Westerbork, ten huize van WEURDINGS te Beilen, op ZATURDAG den 27 October e.k., des morgens te tien ure te beginnen,

PUBLIEK TE VEILEN:

EENE BOERENPLAATS,

te Wijster, gemeente Beilen, bestaande in:

a. **HUIS, ERF** en **TUIN** te Wijster;
b. Ongeveer 35 mudden **BOUWLAND**;
c. Tien Koeijen **WEIDE**;
d. 15 dagwerken **HOOILAND**, en
e. Ongeveer 100 Bunders **VELDGROND** in verschillende perceelen, gelegen in de Markte van Wijster.

De dag van den finalen Verkoop en de geboden Prijzen zullen later worden aangekondigd.

Westerbork, 15 October 1855.

Notaris: Mr. J. T. KIJMMELL.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen doen te weten, dat MAANDAG den 22 October e.k., des avonds te half zeven ure, in het STADSHUIS bij Inschrijving en Opbod zal worden ***AANBESTEED***:

Het leggen van eene KLINKERSTRAAT en het verleggen van een GRINDPAD op de Collards- of Kerklaan, van af het Marktplein tot aan den Beilerweg te Assen, met de leverantie van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

De VOORWAARDEN liggen ter SECRETARIE tot aan de Aanbesteding toe ter inzage voor de Gadingmakenden.

Assen den 15 October 1855.

De Burgemeester,
H. J. OOSTING.
De Secretaris,
KIJMMELL.

Ten verzoeke van den heer M. S. VAN ESSEN te Assen, zal op MAANDAG den 5 November, des avonds te zes uur, in het Logement *DE VEENHOOP* te Smilde,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

1o. Een **HUIS** en **KAMP** te Smilde, bewoond en in gebruik bij REMMELT VEENSTRA aldaar.
2o. Eene **VEENPLAATS** achter het vorige perceel, bij de Sikkenswijk te Smilde.
3o. Een **HUIS, BAKKERIJ, ERF, TUIN** en eenig **LAND**, gelegen bij de Leembrug ten Zuidwesten der Straatweg en Drentsche Hoofdvaart en bij CORNELIS HARTGERS in gebruik.

Assen, 19 October 1855.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris.

Ten verzoeke van den heer H. S. GRATAMA, zal op MAANDAG den 22 October, des nademiddags drie uur,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

Ongeveer TWEE KAMPEN op stam staande **AARDAPPELEN**, aan de Peelerwijk bij de Asserwijk, onder Assen.

Assen, 19 October 1855.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, Notaris.

SLIJM- en MAAGPILLEN.

Deze Pillen, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **SLIJM-** en als **MAAGVERSTERKEND** gebruikt worden, door hare zachte werking de spijsvertering zeer bevorderen, bijzonder goed tegen de GAL en zeer zacht laxerend zijn, zijn tegen 32½ cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Assen, H. P. A VAN GORCUM.	Veendam, S. SAVENIJE.
Hoogeveen, C. H. RADIJS.	Wildervank, T. VAN HALTEREN.
Coevorden, J. SAVENIJE.	
Martenshoek, B. BROERKEN.	Steenwijk, H. SPANJAARD.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 13—20 Oct. *Bev.* A. Broekhuizen geb. Grosm... van z.; T. Bosch geb. Boekholdt, van z.; E. Blomsma g... Klok, van een levenloos kind van het vrl. gesl. — *Overl.* H. Woerd, manl. gesl., ruim 2 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 19 *Oct.*

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f 16.50	Boekweit, zand	64	N.pd.	f
„ N. Oml.	70	„	„ 15.00	„ „	66	„	„
dito.	72	„	„ 15.75	„ veen	66	„	„
„ „ Old.	68	„	„ 14.75	„ „	68	„	„
„ „ „	70	„	„ 15.50	Paardeboonen..		f	7.75 à
Rogge, N. Iul.	66	„	„ 10.95	Groene Erwten.		„	10.00 à
„ „ „	68	„	„ 11.45	Grauwe		„	10.00 à
„ „ „	70	„	„ 11.95	Koolzaad ...		f	13.00 à
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.45	Gort, grove .		„	11.75 à
„ „	42	„	„ 4.65	Gort, parel		„	16.50 à
„ Voer	36	„	„ 3.95	Olie, raap per vat			56.00 à —
„ „	40	„	„ 4.35	Raapkoeken......			à —
„ Zwarte	36	„	„ 3.90	Lijnkoeken		—.—	à —
„ „	40	„	„ 4.30	Boter ¼ ton....		42.—	à
Garst, N. wint.	54	„	„ 6.70	Boter ⅛ „			à —
„ „ „	56	„	„ 7.20				
„ „ zomer	56	„	„ 7.15				
„ „ knoob.	60	„	„ 7.60				

Tarwe ruim prijshoudend. — Rogge in een doen. — B... weit weinig aan en wederom 15 cent hooger verkocht. — Z... Winter-Gerst bijna in een doen, ligtere soorten slap en niet iets lager te plaatsen. — Haver met weinig handel genoeg als voren. — Boonen in een doen. — Kool- en Zomerzaad genoeg als voren verkocht, doch over 't geheel met minder ...del. — Grove Gort weinig in omgegaan. — Raapolie als v...

ASSEN, 18 Oct. Rogge f 10.50 tot f 11.70. Boekweit f ... tot f 8.40. Boter 87½ a 90 ct. het N. ℔. Aardappelen f 2.0... f 2.50. Stroo f 10.00. Prijs van het Roggebrood f 0.80 de 6 N...

MEPPEL, 18 Oct. Rogge f 10.50 a 11.50. Boekweit f ... a f 8.25. Boter 1½ N. ℔ f 1.55 a f 1.65. Boter per ⅛ ... f 22.00 a f 23.00.

COEVORDEN, 15 Oct. Rogge f 11.00. Boekweit f 8... Boter f 0.75.

HOOGEVEEN, 16 Oct. Rogge f 11.48½. Boekweit f ... Haver f 0.00. Honig per ℔ f 0.00. Boter het N. ℔ f 0.85.

AMSTERDAM, 17 Oct. TARWE met goeden handel ... consumtie tot hoogere prijzen; 130 ℔ bonte Poolsche f 5... 126, 127, 128 ℔ dito f 532, 538, 544; 128 ℔ geringe ... f 532; 125 ℔ dito f 516; 129 ℔ dito f 540. — ROGGE ... prijshoudend met redelijken handel, 120 ℔ Donau f 342; 12... Rostocker f 364; 122 ℔ Holsteinsche f 345; 116 ℔ oude droogde f 338; 119 ℔ Archangel f 350. — GARST hoo... 101 ℔ jarige Vriesche Winter f 220; 112, 114 ℔ Deen... f 243, 250; 113 ℔ Chevalier f 250; 112 ℔ Deensche f 245. HAVER in een doen; 78 ℔ Voer f 155. — BOEKWEIT ... voren; 119 ℔ Inlandsche Veen f 273. — Witte ERWTEN ... den op f 11 gehouden en konden f 10¾ bij partij opbrengen. KOOLZAAD prijshoudend; op 9 v. Olie in Oct. £ 103½ ... den; Nov. £ 103 gedaan, April £ 101 geboden. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE vast; op 6w. f 57; Vlieg... f 55¾; 1o. Nov. f 55, ½; Dec. f 55½, 56; Mei f 55½. LIJNOLIE onveranderd; op 6w. f 46; vliegend f 44¾; Nov. f 45¼, ½; Dec. f 45½, ¾; Mei f 45¼. — HENN... OLIE op 6w. f 54½; Vliegend f 53. — RAAPKOEKEN 1040 stuks f 105 a 108. — LIJNKOEKEN per 104 st... f 13½ a 16½. — MOUTWIJN f 23½ per vat contant met k... nen handel. — JENEVER 100 % Amst. proef f 28 a 28½ ... vat contant.

VRIJDAG, 19 Oct. De graanmarkt was heden zeer ge... meerd. Tarwe f 5 hooger; 130 ℔ nieuwe Bonte Poolsche f ... Rogge f 3 hooger; 118 ℔ Pruissische f 344. Garst f 5 hoo... Boekweit en Haver onveranderd. Koolzaad op 9 vat op het jaar f 104½ £; op April 102 £. Raapolie op 6 w. f 57... vlieg. f 56½; op Mei f 55¾. Lijnolie op 6. w. f 46; vli... f 44¾.

227ste **STAATS-LOTERIJ.** 5de Klasse.

9de Lijst. No. 18912 f 50000. No. 7183 f 2500. Nos. 4... en 11552 ieder f 1000. No. 18410 f 400. Nos. 2919, 59... 16595 en 19819 ieder f 200. Nos. 946, 1543, 2478, 4128, 55... 7126, 7598, 8409, 9517, 10465, 13847 en 18612 ieder f 100. 10de Lijst. No. 2561 f 5000. No. 4742 f 1000. Nos. 420... 13617 en 15198 ieder f 200. Nos. 1343, 1912, 2113, 34... 3774, 4100, 4977, 5764, 7594, 16090, 18095, 18293 en 18... ieder f 100. — 11de Lijst. Nos. 6692, 10662 en 19787 ie... f 1000. Nos. 6760 en 12908 ieder f 400. Nos. 6185, 16263 ... 17220 ieder f 200. Nos. 576, 9764, 12802, 13551, 13682, 137... 13921, 14113, 14670; 15127, 15215, 15658, 16716, 172... 18397 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 18 *Oct.* 1855.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¾
„ „	3	„	75
„ „	4	„	92⅞
Amort. Synd.	3½	„	89
Handelm.	4½	„	124
O. I. Leening	4	„	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	100⅛
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	101⅛
Dito 1828/29	5	„	100⅝
Cert. 1831/33	5	„	81⅝
Dito 1840	4	„	
Dito Stieglits	4	„	74⅜
Ins. in Assign.	6	„	56¼
Cert. van dito	6	„	57

			GEBL...
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1¼	„	19...
Obligatiën	3	„	37...
Binnenl.	3	„	31...
Amortisable			
Bewijz. Coup.			4
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	62...
„ „ N.	5	„	73...
„ „	2½	„	31...
Belgie, Cert.	2½	„	
Rothschild	2½	„	
Portug., Oblig.	3	„	39...
„	4		
Amerika Bank-Act.			1...

DE VERTELLER ENZ.

Een arme Klokmaker.

Een arm en oud man van 84 jaren zag men onlangs van dorp tot dorp door het noordelijk en westelijk Frankrijk trekken, om klokken en uurwerken te herstellen. Eertijds had hij eene talrijke klandisie en een voordeelig bedrijf; maar sedert eenige jaren zag hij met verdriet de pendule de plaats der ouderwetsche klokken vervangen, en, terwijl hij eertijds twee of drie dagen in ieder dorp arbeidde, vond hij thans in twee of drie dagen dikwijls geen werk. Pierre S., herbergier op den weg tusschen Reims en Rethel, was nog een van zijne begunstigers, die hem niet alleen eenig werk verschafte, maar hem bovendien om niet huisvesting gaf, zoo dikwijls hij dit dorp bezocht. Op eenen avond van de maand Junij jl. kwam de oude man weder in de herberg, maar zoo vermoeid en verzwakt, dat het hem onmogelijk was, zijnen weg te vervolgen. De herbergier, ofschoon niet rijk, besteedde al zijne zorgen aan den kranke, die meer en meer verzwakte. Op zekeren morgen gaf deze hem een verzegeld papier en zeide: „Ik gevoel, dat ik ga sterven; ik heb geen' bloedverwant dan een' neef: zie hier zijn adres. Geef hem kennis van mijn overlijden, en zend hem tevens de rekening uwer kosten. Zoo hij betaalt, doe hem dat dit papier toekomen, als ook mijn' rotting en mijn gereedschap, mijne eenige erfenis, die ik nalaat. Zoo hij weigert, open dan dit papier en houd alles voor u." — Eenige dagen daarna stierf hij. Na den dood van zijnen gast, aarzelde de herbergier om te schrijven, daar hij weinig op de terugbetaling der kosten rekende. Op aandringen van zijne vrouw deed hij het evenwel, en ontving van den neef het antwoord, dat hij gaarne afstand deed van eene erfenis, die slechts uit eenige vodden bestond met eene rekening om te betalen. Het verzegeld papier, dat nu geopend werd, was eene soort van testament, waarin men las: „Ik legateer aan den houder van dit papier mijn' rotting met al wat er in is." De knop van den stok, eene soort van riet, van binnen hol, werd afgedraaid, en — men vond er vier stukken in van ieder 20 francs en 7300 francs aan bankbiljetten.

Haverbrood als paardenvoeder.

Het is bekend, dat de paarden in Zweden, de haver tot brood gebakken verkrijgen en zich bij dit voeder uitnemend wel bevinden. Men bakt aldaar de haverbrooden in grootere of kleinere ronde koeken, en laat ze zeer hard worden. hoe harder ze zijn, des te beter voeden zij, omdat de paarden sterker kaauwen moeten, en daardoor voeder met het speeksel vermengen, hetgeen de vertering bevordert. Daarom wordt op deze voedingswijze opmerkzaam gemaakt, niet slechts wegens haren gunstigen invloed op den welstand der paarden, maar tevens wegens de besparing van de helft der voederkosten. Er wordt aanbevolen de haver tot meel te laten malen, of ten minste fijn te breken, ze met bijvoeging van veel zuurdeeg te bakken, en het brood in kleine stukjes onder het voeder te mengen.

—

Nu aller oogen op Turkije gerigt zijn, is het gewis niet onpassend de volledige titels van den Sultan of Grooten Heer, bij wijze van merkwaardigheid, mede te deelen. ... noemt zich: „Monarch der Turken, koning der koningen, koning die het aardsche paradijs bewoont, zoon van ...hammed, bewaarder van het graf van den God der Chri...nen, heer van den boom des levens en de Flisky-ri... prior van het aardsche paradijs, overwinnaar van Macedoniers, opvolger van Alexander den Groote, ... van Tartarije, Mesopotamie en Medie, vorst van de st... bare Mamelukken, van Anatolie, Bithynie, Azie, Arme... Servie, Thracie, Morea, Walachye en Moldavie, van oorlogzuchtige Hongarije, oppervorst en bewindvoerder ... geheel Griekenland, Perzie, de beide Arabien, het koningrijk Egypte en Afrika, keizer van Trebisonde en ... roemrijke Konstantinopel, heer van de Witte en Z... Zeeën en van de heilige steden Mekka en Medina, stra... van goddelijken luister, gebieder van alle dingen, die ... gebied onderworpen zijn, de sterkste en magtigste k... oen van de wijde wereld, de voerder van het sc... zwaard door den hemel aangesteld, de vervolger van ... vijanden, het volmaakste juweel van den gezegenden ... Na deze beproeving van het geduld onzer lezers, zijn ... genoodzaakt nog een: „*enz. enz.*" te laten volgen. —

—

„Niet waar, meester, alleen de menschen hebben ... stand, de dieren hebben vernuft." Heel goed, beste jong... wie heeft u dat toch geleerd?" „Moeder, meester." „... is knap; uwe moeder moet eene zeer vernuftige vro... zijn."

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.